

Posudek vedoucího práce

Téma BP: Analýza rozsáhlosti zřícenin v ČR

Autor: Markéta Šudová

Cílem bakalářské práce Markéty Šudové bylo provedení analýzy rozsáhlosti zřícenin na území ČR podle nově navržených kritérií. Téma práce představuje aplikaci nástrojů geoinformatiky v kastelologii, avšak poskytuje také prostor pro výzkumné aktivity v oblastech GIS/digitální kartografie. V širším kontextu ho lze považovat za zajímavé i pro laickou veřejnost; diskuze na téma nalezení nejrozsáhlejší zříceniny v ČR lze nalézt jak v řadě internetových fór, tak i odborných publikacích. Doposud však tato problematika nebyla řešena exaktními nástroji geoinformatiky nad daty s vysokým prostorovým rozlišením.

Předložená bakalářská práce má 70 stran textu, svým rozsahem odpovídá spíše diplomové práci. Autorce se podařilo odborný text vhodně strukturovat, bakalářská práce si uchovala přehlednost, srozumitelnost a čtivost. Autorka se musela vypořádat s poměrně neurčitým pojmem "rozsáhlost zříceniny", který nabízí několik možných výkladů. Celkem navrhla 17 kritérií, snadno implementovatelných v GIS, posuzujících geometricko-morfologické charakteristiky zřícenin v absolutní (8) i relativní míře (9). Kritéria jsou univerzálně aplikovatelná na různý typ historických objektů, existují -li pro ně data s vysokou prostorovou přesností.

V práci je využito syntézy existujících digitálních i analogových kartografických podkladů (ZABAGED, DMR 4G/5G, ortofoto, stavební či geodetické plány). Autorka posuzovala nejen současný stav, ale prováděla analýzu i v historickém kontextu (tj. v době největšího stavebního rozmachu objektu), a to na základě rekonstrukce předpokládaného historického stavu provedenou z historických plánů a nákresů.

Studentka odvedla také velké množství kartografické práce, nejprve aplikovala vybraná kritéria na 26 zřícenin, ze kterých bylo vybráno 15 nejrozsáhlejších, pro které byla následně provedena komplexní analýza nad všemi dostupnými daty. Je třeba vzít v potaz, že některé plány byly složeny z více mapových listů; jejich digitalizace společně s ruční vektorizací se ukázaly jako značně časově náročné. Získání jednotlivých mapových podkladů zřícenin bylo zcela v režii autorky; řada podkladů však nebyla dostupná ve fondech NPÚ, a musela být získána dodatečně z jiných zdrojů (správci památek, stavební úřady, historický archiv).

Aby bylo možné analýzu provést, je nutné provést detailní klasifikaci objektu spočívající v identifikaci významných stavebních celků (předhradí, nádvoří, jádro hradu, neplodná půda, obvodová hradba). Autorka se v práci také zamýšlí nad negativními faktory, které ovlivňují přesnost vstupních údajů použitých v jednotlivých kritériích. Tento fakt považuji za důležitý, řada objektů je pokryta náletovou vegetací, není přístupná pro terestrická měření a některé fragmenty nejsou patrné ani z dat DPZ.

V práci se podařilo potvrdit předpoklad, že dle většiny kritérií je nejrozsáhlejší zříceninou Helfštýn. Avšak Rabí, které je uváděno jako největší zřícenina v Čechách, se dle kritéria celkové rozlohy umístilo až na 6. místě, což je překvapivé.

Zvolené téma je aktuální, práce přinesla nové vědecké poznatky ve formě kritérií, jejichž přínos je pro tuto problematiku patrný. Je nutné ocenit autorčinu pečlivou badatelskou i kartografickou práci včetně rozsahu prováděných analýz. BP by mohla být publikována formou vědeckého textu či studie, na text práce již byly zaznamenány pozitivní ohlasy ze strany NPÚ.

Autorka pracovala samostatně, pečlivě a svědomitě, často využívala možností konzultací. Zadané téma práce byla splněno, práce nevykazuje významnější formální či obsahové nedostatky. Autorce navrhuji za zpracování BP pochvalu.

Na základě výše uvedeného hodnocení doporučuji předloženou bakalářskou práci k obhajobě.

V Praze dne 1. září 2016

Ing. Tomáš Bayer, Ph.D.

Katedra aplikované geoinformatiky a kartografie

Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy

